

1 Karakter en doelstelling van de Grote Kerk als geloofsgemeenschap

De Grote Kerk gemeente is vanuit de traditie en naar haar huidige karakter te omschrijven als:

- a. een open en pluriforme geloofsgemeenschap waarin mensen in vrijheid mogen en kunnen zoeken naar wat de christelijke geloofstraditie vandaag voor hen kan betekenen.
- b. een gemeente waarin, door een open en kritisch omgaan met de leer en de traditie, een stimulans wordt ervaren tot een ruimhartige manier van geloven en leven, tot een onbevangen lezen van bijbelverhalen, en tot het openstaan voor andere bronnen van inspiratie tot geloof, hoop en liefde.
- c. een gemeente die openstaat voor mensen die zich zien als 'zoekers en vragers' naar de zin en betekenis van woorden en beelden over God en mens, over leven en dood; en een gemeente die als de 'dorpskerk' van harte openstaat voor hen die niet lid zijn van een kerk.

Op basis van haar traditie en karakter stelt de Grote Kerk gemeente zich ten doel:

1. zich als een christelijke gemeenschap dienstbaar te maken jegens de mensen binnen en buiten de kerk door middel van pastoraat en diaconaat.
2. voor de gemeenteleden en bezoekers van de eredienst een vierende, lerende en dienende geloofsgemeenschap te zijn, met een open oog voor elkaar en voor de wereld.
3. als een dienstverlenend instituut, de 'dorpskerk' van Epe, er nadrukkelijk te willen zijn voor iedereen, juist in gevallen van vragen naar pastorale begeleiding bij zowel hoogtepunten als dieptepunten in het leven.
4. een 'herberg' te willen zijn voor mensen die zoeken naar antwoorden op zin- en levensvragen, naar inspiratie en oriëntatie in hun persoonlijke leven, naar betekenis van (christelijke) religie in onze cultuur en maatschappij, en naar samenhang tussen geloof, kunst en wetenschap.

2 De Grote Kerk gemeente binnen de PKN te Epe

De Grote Kerk is erkend als een ANBI-instelling. Organisatorisch is de Grote Kerk gemeente een combinatie van de Wijkgemeenten I en II en maakt deel uit van de hervormde gemeente te Epe. De andere hervormde gemeenten zijn twee wijkgemeenten van bijzondere aard: de Goede Herderkerk en de Sionskerk. Alle drie 'hervormde' gemeenten maken, samen met de 'gereformeerde' Regenboogkerk, deel uit van de PKN te Epe.

Voor een gedetailleerde beschrijving van de kerkordelijke verhoudingen tussen de drie hervormde gemeenten wordt verwezen naar de *Plaatselijke Regeling Hervormde Gemeente Epe*, die door de drie kerkenraden is vastgesteld in mei 2005. (Zie voor een *structuurschets van deze verhoudingen: Bijlage 1*)

Kerkenraad en kerkbestuur

De kerkenraad wordt gevormd door ambtsdragers van de gemeente – dit zijn de predikant, de ouderlingen, de ouderling-kerkrentmeesters en de diakenen. De kerkenraad vergadert in principe zes maal per jaar, maar in bijzondere gevallen wordt er een extra vergadering ingelast. Het moderamen, dat de vergaderingen voorbereidt, bestaat uit de voorzitter van de kerkenraad, de predikant, de scriba van de kerkenraad, de voorzitter van de kerkrentmeesters, de voorzitter van de diaconie en de voorzitter van het pastorale team.

Leeftijdsopbouw van de Grote Kerk gemeente

De gemeente van de Grote Kerk Epe telde in februari 2016 in totaal 1.760 geregistreerde leden. De verdeling van dit ledental over verschillende leeftijdsgroepen geeft het volgende beeld van de gemeente.

Leeftijd	gast- leden	doop- leden	belijdende leden	totaal
0 - 10 jaar	7	31	0	38
10 - 19 jaar	17	80	0	97
20 - 29 jaar	20	60	1	81
30 - 39 jaar	15	63	9	87
40 - 49 jaar	26	132	27	185
50 - 59 jaar	54	156	36	246
60 - 69 jaar	87	221	91	399
70 - 79 jaar	45	169	149	343
80 en ouder	32	86	166	284
(totaal	303	978	479	1760)

Vooruitkijkend

Bovenstaande staat van de leeftijdsopbouw geeft te zien dat ruim de helft van de leden (1026) ouder is dan 60 jaar. Dit is een reden tot bezorgdheid, want volgens de huidige statistische CBS gegevens zullen we van het ledenbestand van dit moment 43 leden per jaar verliezen door overlijden. Daar tegenover staat een zeer geringe aanwas van leden op jongere leeftijd.

3 Eredienst en andere samenkomsten

De gemeente van de Grote Kerk kent een wekelijkse eredienst op zondagochtend. De aanvangstijd is in de maanden oktober t/m april 10.00 uur, van mei t/m september 9.30 uur. De erediensten kennen in het algemeen een liturgie, waarin ruimte is voor lectoren en een zanggroep of een koor. (Zie voor een Orde van dienst: Bijlage 2)

De gemeente is gehecht aan een niet-dogmatische prediking, waarin een praktische vertaling van bijbelse woorden naar het dagelijkse leven van leden van een pluriforme gemeente herkenbaar is. In de regel wordt er vier keer per jaar het Heilig Avondmaal gevierd, met daarnaast een bijzondere viering samen met andere kerken in de Stille Week voor Pasen. In de Grote Kerk leeft ook de wens om, buiten de reguliere diensten op zondag, nieuwe vormen van gemeente-zijn en van samenkomsten te ontwikkelen. Met deze ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld onze 'Anders-dan-anders-diensten', wil de Grote Kerk ook in de toekomst een ontmoetingsplaats en 'onderdak' bieden aan de grote groep mensen in de leeftijd van 30-50 jaar.

De Grote Kerk als open ontmoetingsplek

Tijdens de maanden april t/m september is de Grote Kerk open voor bezoekers op dinsdag t/m vrijdag van 13.00 tot 16.00 uur, en van juli t/m september vanaf 10.00 uur. De bezoekers worden verwelkomd door gastheren en gastvrouwen.

In de kerk worden regelmatig tentoonstellingen gehouden, die ook tijdens de openingsuren vrij te bezichtigen zijn. Daarnaast biedt kerk ruimte voor optredens van koren en diverse muziekensembles, en met regelmaat worden er concerten gehouden. Verder is de kerk, als centraal gelegen gebouw, beschikbaar voor activiteiten die het belang dienen van de gehele dorpsgemeenschap van Epe.

Vooruitkijkend

Het is wenselijk weer een *werkgroep eredienst* in het leven te roepen, die in samenwerking met de kerkenraad vorm geeft aan de eredienst en andere liturgische samenkomsten van de Grote Kerk gemeente. De kerkenraad, eindverantwoordelijk voor de erediensten, benoemt de werkgroep uit de leden van de Grote Kerk. In de werkgroep kunnen, na toekomstig overleg, zitting hebben: predikant, organisten en enkele gemeenteleden.

Tot de taken van de werkgroep kunnen onder andere behoren:

- het opstellen van een lijst met liederen van de maand;
- organiseren van medewerking in diensten door koren of muziekgroepen;
- het werven/activeren van lectoren (gemeenteleden) om te participeren in de eredienst.

4 Pastoraat

In de Grote Kerk wordt het structurele pastorale werk gedaan door de predikant en de kerkelijk werker, die worden bijgestaan door ouderlingen en pastoraal medewerkers, die samen het *pastorale team* vormen. De kerkelijk werker, in parttime dienstverband, heeft volgens de huidige afspraken de zorg voor het pastoraat onder de leden van 70 jaar en ouder. De omvang van dit werk kan soms de 'parttime grenzen' overschrijden. In voorkomende gevallen zullen afspraken tussen predikant en kerkelijk werker zorgen voor een evenwichtige verdeling van de verantwoordelijkheden.

Het pastorale team heeft regelmatig overleg om te bespreken wat er in de gemeente leeft en om nieuwe wegen van onderlinge betrokkenheid te zoeken. Voor de ouderen boven de 80 jaar is er, indien gewenst, extra aandacht via een ouderen-contactgroep, zoals dat er ook is voor de bewoners van de woon- en zorgcentra in Epe. De leden van deze werkgroep komen twee keer per jaar bijeen ter onderlinge bemoediging en toerusting.

Het "omzien naar elkaar" heeft er o.a. toe geleid dat de gemeente is opgedeeld in secties, waarvoor als aanspreekpunten contactpersonen zijn aangesteld. Deze onderhouden ook contact met het pastorale team. Eens per jaar komen de contactpersonen samen met het complete pastorale team om bij te praten en voor vorming en toerusting. (De indeling in secties wordt momenteel opnieuw bezien en aangepast)

Vooruitkijkend

We streven ernaar om per sectie een pastorale medewerker of ouderling te hebben. Het beleid zal er zich in de toekomst ook meer op richten het onderlinge pastoraat van gemeenteleden te stimuleren door middel van contacten met leden in de buurt of op grond van bepaalde interesse.

Daarnaast wil de Grote Kerk van harte de vele 'randkerkelijken' een plaats bieden. Ook voor andere 'zoekers naar spiritualiteit' is er ruimte, waarbij in overleg met de kerkenraad vieringen in andere vormen en op andere tijden mogelijk zijn.

In de Grote Kerk wordt de wens gevoeld naar nieuwe vormen van pastoraat. Te denken valt aan het openstellen van de kerk, waarbij de mogelijkheid van pastorale en diaconale ontmoetingen aanwezig kunnen zijn. Verder blijft de aandacht gericht op de *tussengeneratie*, de dertigers en veertigers die wel verbonden zijn met de kerk, maar op een andere manier dan vroeger het geval was.

5 Diaconie

De wijkdiaconieën van de Grote Kerk, Goede-Herderkerk en Sionskerk vormen samen het *College van diakenen* van de hervormde gemeente Epe. Het College van diakenen bezit eigen rechtspersoonlijkheid en aan haar zijn de vermogensrechtelijke aangelegenheden van diaconale aard van de drie bovengenoemde gemeenten toevertrouwd.

Vanuit dit College zijn verschillende werkgroepen actief op breed diaconaal terrein en wordt er samengewerkt met maatschappelijke organisaties binnen de plaatselijke burgerlijke gemeente.

Wijkdiaconie Grote Kerk

De samenkomsten van de diakenen van de Grote Kerk vinden regelmatig plaats. Onderwerpen van gesprek zijn meestal praktische zaken, zoals de verdeling van de verschillende taken in de kerkdiensten en het vaststellen van de doelen van de diaconale bijdragen. Ook aan doelen waar in actuele situaties noodhulp geboden dient te worden, wordt aandacht besteed. Het werk van de diaconie zal in bepaalde gevallen gebeuren in overleg met het pastoraat.

Organisaties waarmee samen gewerkt wordt binnen de plaatselijke gemeente zijn o.a. de Voedselbank, Amnesty International en het Vluchtelingenwerk. In het verleden heeft de kerk ook zelf vluchtelingen opgevangen. Vanuit de kerk is er in voorkomende gevallen goed contact met de SWO/E, de Stichting Welzijn en Ondersteuning binnen de gemeente Epe. Enkele diaconale werkgroepen zijn: de ZWO (jaarlijks een gezamenlijk project) en de organisatie van het Roosenvelthuis (vakantieweek voor ouderen).

Vooruitkijkend

Landelijke en/of gemeentelijke wetgeving kan ertoe leiden dat er rekening moeten worden gehouden met een toenemend beroep op de kerkelijke diaconie. Uitgangspunten hierbij moeten zijn dat (a) diaconaat niet structureel van aard is, maar aanvullend op wat de overheid doet, en (b) dat de diaconie weliswaar kritisch meedenkt met de plaatselijke overheid, maar niet de taken van de overheid overneemt.

6 Jeugdwerk

De jeugdraad, die bestaat uit de jeugdouderling, vertegenwoordigers uit het jeugdwerk en de predikant, heeft de verantwoording voor het jeugdwerk in de Grote Kerk. Diverse activiteiten worden door de jeugdraad gecoördineerd, zoals:

De oppasdienst die er is tijdens bijzondere zondagen en elke tweede zondag van de maand. *Kinderkerk op zondag*, waar de leiding tijdens de dienst de kinderen in de basisschoolleeftijd door middel van een passend programma vertrouwd wil maken met Bijbelverhalen en met de zondagse eredienst.

Teens in heaven, dit is een jongeren-gespreksgroep, die regelmatig samenkomt.

Een *kook- en knutselclub* die maandelijks bijeenkomt en veel enthousiasme ondervindt.

Vooruitkijkend

Het aantal jongeren dat de kerkelijke activiteiten bezoekt zal, gezien de leeftijdsopbouw van de gemeente en door minder betrokkenheid van ouders, de komende jaren waarschijnlijk niet groeien. De jeugdraad wil, onder andere door het organiseren van activiteiten die niet specifiek op zondag worden gehouden, zoals de kook- en knutselclub, in contact blijven met de jongste gemeenteleden. De jeugdraad wil in de komende jaren de zogenoemde *Anders-dan-andere bijeenkomsten* blijven organiseren. Met deze nieuwe vorm van dienst wil zij een plek blijven bieden voor 30- en 40-jarigen om samen te komen in de Grote Kerk.

7 Beheer en financiën

Aan het *College van kerkrentmeesters* van de Grote Kerk is kerkordelijk toevertrouwd om, in overleg met en in verantwoording aan de kerkeraad, de financiële en materiële voorwaarden te scheppen en te onderhouden voor het leven en werken van de gemeente. Dit college wordt gevormd door ouderling-kerkrentmeesters en kerkrentmeesters. De taak van het college van kerkrentmeesters is omschreven in Ordinantie 11, artikel 2 lid 7 van de Kerkorde van de PKN in Nederland.

Het college van kerkrentmeesters voert een financiële administratie waarvan jaarrekening en begroting twee belangrijke doelen zijn. Deze stukken zijn ter inzage voor alle leden van de Grote Kerk. Het college heeft de taak dat ieder jaar de begroting voor het volgend jaar en de jaarrekening van het afgelopen jaar aan de kerkenraad ter goedkeuring worden aangeboden. Het financiële beleid is gericht op een jaarlijks sluitende begroting en jaarrekening.

Geldwerving

Ter verkrijging van de benodigde geldmiddelen is de jaarlijkse Actie Kerkbalans, gericht op de vrijwillige bijdragen van gemeenteleden en andere betrokkenen, nog altijd de belangrijkste bron. Overige inkomsten worden verkregen uit de jaarlijkse Paas- en Oudejaarscollecte en via de collecte tijdens de zondagse erediensten. Verder zijn er nog opbrengsten uit pachten en renten van het vermogen en huuropbrengst van het voormalig kerkelijk centrum Vijvervreugd. Na de restauratie van het kerkgebouw in 2012 zijn er ook huuropbrengsten van de kerk in verband met het meervoudig gebruik. Het college tracht dit gebruik te optimaliseren, mits de prioriteit van kerk-zijn in stand blijft.

Het kerkgebouw is een rijksmonument en Vijvervreugd een gemeentelijk monument. Voor de instandhouding van deze gebouwen wordt gebruik gemaakt van rijks- en gemeentelijke subsidiebronnen. Voor het exterieur van het kerkgebouw wordt tevens een beroep gedaan op bijdragen van de Stichting Vrienden van Toren en Grote Kerk te Epe. Uit de huuropbrengsten dient jaarlijks ook het nodige te worden gereserveerd voor groot onderhoud.

Vooruitkijkend

Door de jaarlijkse terugloop van het aantal leden zullen de opbrengsten uit de Actie Kerkbalans onder druk te komen staan. Zeer waarschijnlijk zullen de extra opbrengsten van de verhuur van het kerkgebouw deze vermindering niet kunnen compenseren, zoals blijkt uit de toegevoegde meerjarenraming. (Zie hiervoor: *Bijlage 3*)

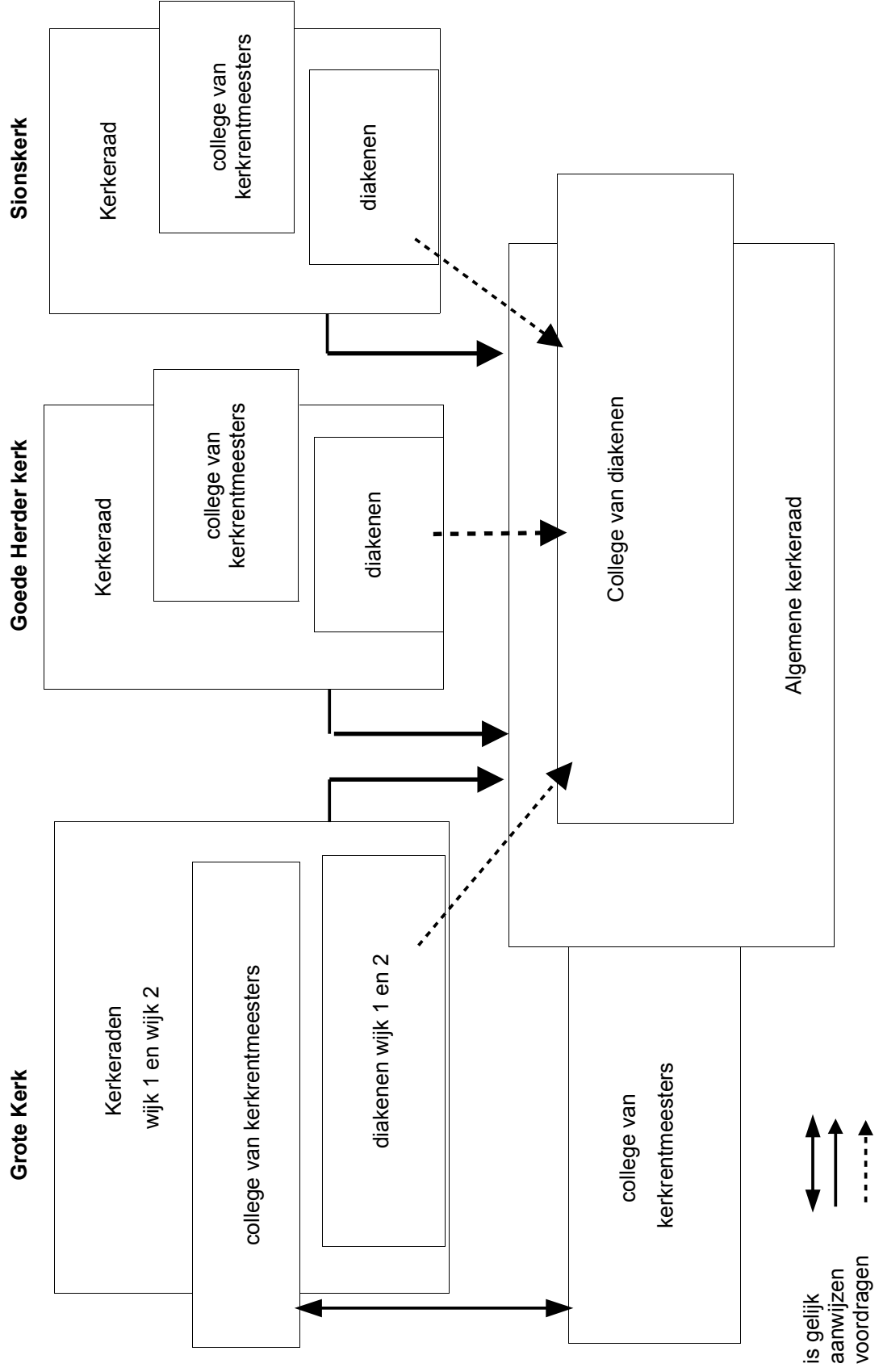
De gemiddelde vrijwillige bijdragen van de leden liggen onder het landelijk- en provinciaal gemiddelde. Het streven van het college is om te trachten de leden te bewegen tot een hogere jaarlijkse bijdrage. Naast het continueren van de Grote Kerk als centraal en functioneel element van de gemeente Epe blijft de prioriteit te streven naar een optimale pastorale zorg voor de leden van de Grote Kerk gemeente.

8 Publiciteit en communicatie

Het gemeentebld *Klankbord* fungeert als communicatiemiddel voor de meeste leden van de gemeente. Hierin worden de diensten aangekondigd, berichten geplaatst van overleden gemeenteleden, vaak met een 'in memoriam' van het pastoraat, korte verslagen van kerkenraadsbesluiten, en verder alle typisch kerkelijke informatie die van belang is voor de gemeenteleden. Klankbord verschijnt elf keer per jaar. Daarnaast presenteert de Grote Kerk gemeente zich ook via de website www.grotekerkepe.nl waarop ook een link is geplaatst, met behulp waarvan men de diensten thuis kan beluisteren.

Bijlage 1

Kerkenraden in de Hervormde Gemeente Epe, zoals in plaatselijke regeling is vastgelegd.

BIJLAGE 2

Orde van dienst voor een gewone zondagochtenddienst in de Grote Kerk

Vorbereiding

Door ouderling van dienst

- Welkom en afkondigingen
- Votum (bemoediging) (*Onze hulp ... etc.*)
- Aanvangslied [gemeente gaat staan]

Door voorganger

- Groet [keuze uit a. of b.; of begroeting in eigen bewoordingen]
  - Genade zij u ... etc.*
  - Voorganger: De Heer zij met U*
Gemeente: Ook met U zij de Heer

[De voorganger geeft aan dat gemeente kan gaan zitten]

- Lied **Zie N.B. onderaan.**

- Smeekgebed

[Op de **2e en 4e zondag van de maand** (niet in juli en augustus) zijn er kinderen in de dienst aanwezig. Zij gaan op dit moment van de dienst naar de jeugdruimte.]

Dienst van het woord

- Gebed [kan ook in combinatie met smeekgebed]
- Schriftlezing(en), afgewisseld met liederen
- Uitleg en Verkondiging
- Orgelspel
- Lied

Dienst van gebeden en gaven

- Voorbeden en dankzegging
[afsluitend met: Stil gebed en het Onze Vader (*oecumenische bewoordingen*)]

*Onze Vader, die in de hemel zijt, Uw naam worde geheiligd,
Uw koninkrijk kome, Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel,
Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schulden, zoals ook wij onze schuldenaars vergeven,
en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.
Want van u is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid, in eeuwigheid. Amen.*

- Collecte
- Slotlied (de gemeente gaat staan)
- Zegen en gezongen *Amen*
- Orgelspel

[Voorganger en ouderling van dienst blijven na het 'Amen' staan bij de lezenaar.]

N.B. Onze gemeente is gewend om in de eredienst een of twee *liederen van de maand* te zingen. Op de **eerste zondag van de maand** zingen we er gewoonlijk twee, onder begeleiding van een zanggroep. Op de andere zondagen zingen we zonder deze begeleiding. Hopelijk kunt u deze liederen, of één van de twee, een plaats geven in uw dienst. Als het thematisch niet past, bent u er niet toe verplicht. Voor de zondag waarop u voorgaat zijn het lied _____ en _____
In juli en augustus is er geen lied van de maand.

